

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Dialecticæ

Dieterich, Conrad

Giessæ Hessorum, 1611

Caput XXIV.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56580](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56580)

sari dandus est census. Si Deo, non Casari: Et ita reus est
 Cesaree majestatis. Si Casari, non Deo: Et ita reus est ma-
 jestatis divinae. Respondet Christus per concessionem utriusque.
 Et Deo & Casari dandus est census. Deo, quia lex jubet:
 Casari, quia jus belli jubet.

[Cum vis consequentia in Dilemmate pendeat ex mem-
 brorum disjunctorum completa enumeratione, & vera utriusque
 que sublatione: In confutando dilemmate medium inter duas
 contraria est afferendum, vel id quod falsum est, est demon-
 strandum, vel aliquid ex prolati stare à nobis contra adve-
 sarium est ostendendum, idque in ultimum retorquendum, &c.]

Restat inversio seu partium trajectio.

CAPUT XXIV.

I. **I**Nversus Syllogismus est Syllogi-
 smus crypticus, in quo ordo natu-
 ralis partium invertitur & transponi-
 tur.

[Dicitur hac species Syllogismi cryptici inversio & tra-
 jectio partium, quia naturalem ordinem partium Syllo-
 gismi invertit & transponit. Naturalis ordo hic est, ut
 primo loco ponatur propositio, deinde assumptio, de-
 nique sequatur conclusio. Quando igitur vel assumptio
 precedit propositionem, vel sequitur conclusionem, vel conclu-
 sio precedit propositionem & assumptionem, vel medio loco
 ponitur, vel propositio ultimo loco vel aliter ponitur & tran-
 fertur, hac transpositio, inversio & trajectio partium dicitur
 Syllogismus inversus.]

Exempl. Quicquid est Spiritus, in Spiritu et-
 iam colendum. Ergo & Deus est colendus. Quia
 Deus est Spiritus. Hic assumptio ponitur post
 conclusionem. Homo est ratione praeditus. Ergo
 est animal rationale. Nam quicquid ratione praedi-
 tum est, illud est animal rationale. Hic propositio
 ponitur loco conclusionis.

Ejus est hic CANON.

Ut singula ordine judicentur in Syllogismo in hujusmodi partium traiectione pars quælibet in naturalem artis locum redigenda est, propositio scilicet in primum, assumptio in secundum, conclusio in tertium. ut,

Quicquid est Spiritus, in Spiritu est colendum. Deus est Spiritus. Ergo in Spiritu colendus est. Quicquid ratione præditum est, rationale est. Homo est ratione præditus. Ergo homo est rationalis.

Tantum de Syllogismis, eorundemque affectionibus, superest Methodus.

Tabella Methodi.

Methodus est vel	Universalis	{	Synthetica.
			Analytica.
est vel	Particularis, est thematicis	{	Simplices.
			Conjuncti.

CAPUT XXV.

Methodus est dianoia variorum axiomaticum homogeneorum à generalibus ad specialia procedens.

[Methodus & aliàs rectam & compendiarium.]
 Hic verò ordinem & dispositionem variorum præceptorum, enunciationum & axiomaticum in arte sive oratione aliquà legitimam significat. Est verò Dianoia, deductio scilicet axiomatici ex alia. Ejus proinde materia sunt Axiomata, sive illa per se judicio suo axiomatico clara, sive Syllogistica consequentia jam ante judicata sint. Ipse porò ordo & dispositio axiomaticum horum variorum homogeneorum, que pro natura sua claritate vel præponuntur vel postponuntur, Methodi forma est. Finis verò collocationis hujus methodicæ à Ramo duplex innuitur. 1. ut facilius res ex eadem intelligantur. 2. ut memoriâ felicius comprehendantur. Vbi observe